

دوشنبه 9 بهمن 1391 - 16 ربيع الاول 1433 - 29 ژانویه 2013

9 بهمن در گذر تاریخ...

9 بهمن در گذر تاریخ*** امضاء پیمان تحمیلی سه جانبه****بین انگلستان، شوروی و ایران****در مجلس شورای ملی (1320 ش)**

اشاره:

پس از تجاوز نیروهای شوروی و انگلستان به ایران در شهریور 1320 و نقض بی‌طرفی ایران در جنگ جهانی دوم، پیمانی سه جانبه بین ایران، انگلستان و شوروی به امضاء رسید. بر اساس این پیمان تحمیلی، دولت وقت ایران به نخست‌وزیری محمدعلی فروغی به ناچار پذیرفت که راه‌ها و وسایل ارتباط زمینی، هوایی و دریایی خود را در اختیار متفقین قرار دهد تا آنان با ارسال تجهیزات از طریق ایران،

جبهه شوروی را در برابر آلمان نازی تقویت کنند. در برابر دولت‌های شوروی و انگلستان، تمامیت ارضی ایران را به رسمیت شناختند و متعهد شدند که حداکثر شش ماه پس از پایان جنگ، خاک ایران را ترک کنند. انگلستان و شوروی با اشغال ایران، نه تنها خساراتی جبران‌ناپذیر به کشور وارد کردند، بلکه پس از پایان جنگ نیز بر خلاف پیمان نهم بهمن 1320، ارتش شوروی حاضر به ترک ایران نبود. حتی اتحاد جماهیر شوروی تلاش کرد با تأسیس دولتی دست‌نشانده در شمال غربی ایران، زمینه‌های تجزیه این بخش از خاک ایران را فراهم کند. اما این توطئه با مقاومت مردم مسلمان ایران، به ویژه مبارزان و آزادی‌خواهان آذربایجان شکست خورد و ارتش شوروی در نهایت، مجبور به ترک خاک ایران شد.

*** رحلت استاد بزرگ اخلاق و عارف کبیر****آیت الله****&171#میرزا علی‌آقا قاضی طباطبایی» (1325 ش)**

اشاره:

آیت‌الله سید علی قاضی طباطبایی در سال 1248 ش

(13 ذیحجه 1285 ق) در تبریز و در خانواده‌ای اهل علم و ادب و تقوی زاده شد. وی در تبریز از برخی فضلا و نیز پدر، استفاده‌های علمی برد و در جوانی برای ادامه تحصیلات راهی نجف اشرف گردید. آیت‌الله قاضی در نجف از محضر درس استادان نامداری همچون محمد فاضل شربیانی، محمد حسن مامقانی، شیخ الشریعه اصفهانی، آخوند خراسانی و میرزا حسین خلیلی تهرانی بهره‌های فراوان برگرفت و در درس عارف کامل، سید احمد کربلایی و نیز شیخ محمد بهاری شرکت کرد. این شخصیت والامقام پس از سالیانی توقف در نجف، در فقه، اصول، حدیث و تفسیر متخصص و ماهر شد و از رجال اخلاق و عرفان گردید. آیت‌الله قاضی از آن پس علاوه بر تهذیب نفس به تربیت شاگردان همت گماشت که حضرات آیات: علامه طباطبایی، سید محمد حسن الهی (برادر علامه)، سید رضا بهاء‌الدینی، محمدتقی بهجت فومنی و... از جمله دست‌پروردگان مکتب اخلاق و عرفان آیت‌الله قاضی طباطبایی می‌باشند. سرانجام این عارف کامل در نهم بهمن 1325 ش برابر با 6 ربيع الاول 1366 ق در 77 سالگی به دیار قدس پر کشید و در وادی‌السلام نجف اشرف نزدیک مقام حضرت مهدی(عج) به خاک سپرده شد.

*** افزایش اعتراضات مردم نسبت به بختیار (1357 ش)**

اشاره:

روز نهم بهمن 1357، تهران یک بار دیگر، شاهد یک جنگ خونین شش ساعته بود و طی این درگیری‌ها در نقاط مختلف شهر، صدها نفر شهید و زخمی شدند. در این حال، صدای رگبار مسلسل‌ها از بالای بام ستاد ژاندارمری و میدانی تهران، ساعت‌ها به گوش می‌رسید و مردم در تهران و شهرستان‌ها، با همبستگی کم نظیری، دست به تشکیل گروه‌های امداد زده و خیابان‌ها را سنگر بندی کرده بودند. همچنین در این روز، آیت‌الله سید محمود طالقانی به جمع متخصصین روحانیان مبارز و انقلابی در مسجد دانشگاه تهران پیوست و استادان و طلاب حوزه علمیه قم نیز در مسجد اعظم این شهر متحصن شدند. طبق اظهارات مطبوعات روز، دو میلیون شهرستانی برای استقبال از حضرت امام خمینی در تهران بست نشستند و از طرف اهالی تهران، در مساجد و خانه‌های شخصی مورد پذیرایی قرار گرفتند. در این شرائط، خبرگزاری‌ها با تفسیر و گزارش از تشکیلات عظیم روحانیان و چگونگی تشکیل اداره راهپیمایی‌ها و جنبش اسلامی مردم سخن می‌گفتند و کمیته برگزاری مراسم استقبال در مدرسه رفاه تهران با تعیین مقررات استقبال، مردم را برای نمایش قدرت بی‌سابقه ملی بسیج می‌نمودند.

*** ازگشایی فرودگاه‌های کشور****به دستور بختیار در نتیجه فشار مردم انقلابی (1357 ش)**

اشاره:

با گسترده‌تر شدن مخالفت‌ها و اعتراضات مردمی و پس از تحسن روحانیون در مسجد دانشگاه تهران، فرهنگیان و دیگر اقشار جامعه نیز با اعلام همبستگی، به جمع آنان پیوستند.

در حالی که تعداد متحصنین هر لحظه بیشتر می‌شد و فشار افکار عمومی در اعتراض به بسته بودن فرودگاه‌ها جهت جلوگیری از ورود حضرت امام به کشور شدت می‌گرفت، دولت به ناچار در نهم بهمن 57، دستور بازگشایی فرودگاه‌ها را صادر کرد و اعلام شد که به مناسبت فرود هواپیمای حامل حضرت امام خمینی(ره)، فرودگاه برای سایر پروازها بسته است. پس از آن، کمیته استقبال از امام، اعلام کرد که معظله، ساعت 9 صبح روز دوازدهم بهمن ماه، وارد تهران خواهند شد. این کمیته همچنین از مردم خواست تا در مسیر حرکت امام خمینی برای استقبال از ایشان آماده باشند. از طرف دیگر، با باز شدن فرودگاه مهرآباد تهران، هواپیماهای نظامی آمریکا، شروع به خارج کردن آمریکایی‌ها از ایران کردند.

* درگذشت سالک الی الله

«#;حاج اسماعیل دولابی» (1381ش)

اشاره:

محمد اسماعیل دولابی در روستای دولاب از توابع تهران زاده شد. در جوانی به شغل کشاورزی اشتغال داشت و در عین حال به صورت آزاد به دانش‌آموزی در جلسات علمای دینی معاصر مانند

آیت‌الله سید محمد شریف شیرازی، آیت‌الله شاه‌آبادی، آیت‌الله تقی بافقی، شیخ غلامعلی قمی و شیخ محمدجواد انصاری پرداخت. اسماعیل دولابی در محافل پیرامون خود نماینده درک متفاوت و فراگیری از دین با تکیه بر مفاهیم محبت و زیبایی بود و این بیان جدید باعث جذب جوانان و قشر تحصیل‌کرده در جلسات هفتگی وعظ او بود. وی در آرامگاه فاطمه معصومه در قم به خاک سپرده شد.

16 ربیع الاول در گذر تاریخ

* اقامه ی نخستین نماز جمعه ی

تاریخ اسلام توسط پیامبر اکرم(ص) (1 ق)

اشاره:

بنابر برخی روایات، نخستین نماز جمعه، توسط پیامبر گرامی اسلام(ص)، پس از هجرت ایشان از مکه اقامه گردید. حضرت محمد(ص) هنگام ظهر جمعه وقتی که به نزدیکی مدینه رسید، در محل قبیلہ بنی‌سالم بن عوف که قبا نام داشت، خطبه خواند و نماز جمعه را برپا کرد. به نقل راویان تاریخ، این نخستین نماز جمعه‌ای بود که در تاریخ اسلام خوانده شد. این موضوع حاکی از اهمیت فریضه‌ی سیاسی - عبادی نماز جمعه است که پیامبر اسلام در اولین فرصت، آن را برگزار کرد. بعدها در محل برپایی اولین نماز جمعه‌ی پیامبر، مسجدی ساخته شد که هم اکنون نیز موجود است.

* درگذشت «#;ابن مرزبان» ادیب، مورخ،

متکلم و محدث مسلمان (309 ق)

اشاره:

ابوالعباس محمد بن مرزبان‌دمیری، معروف به ابن مرزبان، ادیب، مورخ، لغت‌شناس، و استاد بلاغت بود. او از جمله‌ی مشاهیر مترجمین می‌باشد که بیشتر از پنجاه کتاب فارسی را به عربی ترجمه کرده است. الحاوی فی العلوم القرآنی و الحماسته، از مصنفات ابن مرزبان می‌باشند.

* درگذشت

«#;ملاعبدالله بن محمد تونی بشروی»

معروف به «#;فاضل تونی» (1071 ق)

اشاره:

ملاعبدالله بن محمد بن تونی بُشروی معروف به فاضل تونی، فقیه‌ی اصولی و عابد و زاهد و پیرو مقدس اردبیلی بوده است. وی در ابتدا در اصفهان و مشهد ساکن بود و سپس راهی عتبات عالیات شد و در این مسیر در سال 1071 ق در کرمانشاه جان به جان آفرین تسلیم کرد. آثار وی عبارتند از: حاشیه‌ی مدارک، حاشیه‌ی معالم، شرح ارشاد علامه، فهرست و تهذیب شیخ طوسی و وافیه.

* تشکیل دولت رضاخان میرپنج (1342 ق)

اشاره:

مشیرالدوله صدراعظم احمدشاه در روز 14 ربیع الاول سال 1342 ق استعفاء خود را به احمد شاه قاجار تقدیم کرد و مجلس پنجم با اکثریتی که هواخواه زمامداری سردار سپه بود تشکیل گردید.

احمد شاه قاجار که تحت تأثیر القائل اطرافیان و تزویر رضا میرپنج بود، سرانجام به صدارت او رضایت داد و او را مأمور تشکیل کابینه نمود. بدین ترتیب رضاخان میرپنج(سردار سپه) اولین دولت خود را تشکیل داد و اعضاء کابینه را به حضور احمد شاه معرفی کرد.

* رحلت آیت الله

«#;میرزا احمد مدرس یزدی» مدرس برجسته ی

آيت الله حاج ميرزا احمد مدرس يزدي از علماي اعلام و مدرسین بلند پایه و پارساي حوزه علميه مشهد بود. در سال 1306 ه. ق در يزد متولد شد و پس از پشت سرگذاشتن آموزش مقدمات و سطح عازم مشهد شد و درس خارج آیات سيد عباس شاهرودي، ميرزا محمدآقازاده و حاج آقا حسين قمي شرکت نمود و از معارف بلند آنها برخوردار گردید و خود سالها به تدریس شرح لمعه، قوانین، مکاسب و کفایه اشتغال یافت. نظم و ترتیب درسي، بي آلايشي و تواضع استاد موجب شد که صدها فاضل در پاي درس او شرکت کنند و از محضر پرفیضش بهره ببرند. ایشان ضمن تدریس در مسجد ملاهاشم اقامه جامعیت مي نمود و زندگی خود را از محل درآمد مزرعه اي که از همسر اولش در اختیار داشت، اداره مي کرد و در طول شصت سال اشتغال به تدریس، هرگز از وجوه شرعي استفاده ننمود، تنها يکي دو سال آخر عمر که توان خویش را به کلي از دست داده بود، از روي اجبار به قدر کفاف از این وجوه براي تأمین معیشت خود بهره گرفت. داماد ایشان مرحوم حجت الاسلام استاد شانه چی در شرح حال مرحوم مدرس می نویسد :

نظم حضور استاد در درس چنان بود که حتی فوت فرزند سه ساله ایشان سبب تعطیل درس این بزرگوار نگردید ، زیرا کار تدفین نور دیده را به فرزندان واگذار کردند و خود راهی مسجد و درس و بحث شدند . مرحوم مدرس به تقاضای طلاب ، درس تفسیر ، هیئت و حساب را در صبح و شب افاده می فرمود که دو درس اخیر مقدمه آموزش مبحث وقت و قبله و مبحث ارث که به محاسبات نیاز داشت به شمار می رفت . وي سحرگاه شب 17 ربیع الاول سال 1391 ه. ق / 24 اردیبهشت 1350 ه. ش دارفاني را وداع گفت و روز بعد پیکرش در محل دارالسیاده حرم دفن شد .

28 ژانویه در گذر تاریخ

* مرگ «پيتر کبير» پادشاه بزرگ روسيه (1725م)

* مرگ «شارلماني»

از امپراتوران مقتدر اروپا (814م)

* تولد «رومن رولان»

نویسنده معروف فرانسوی (1866م)

* تولد «مادام فرانس کولت»

يکي از بزرگ‌ترين زنان نویسنده جهان (1873م) (ر.ک: 3 اوت)

* درگذشت

«تئودور داستایوسکي»

داستان‌سرای شهیر روسي (1881م)

* درگذشت «ويليام بيترز»

شاعر و ادیب بزرگ ایرلندي (1939م)

* روز جهانی کمک به جذامیان